

Verksamhetsberättelse 2023

Arbets- och miljömedicin Syd

2024-03-15

Innehållsförteckning

Beskrivning av verksamheten	2
Händelser / aktiviteter	2
Utmaningarna under året.....	3
Bemanningen under året	3
Ekonomiredovisning av den gemensamma verksamheten	4
Kommunikation - hur har vi nått ut?.....	4

Beskrivning av verksamheten

Arbets- och miljömedicin Syd (AMM Syd) är en av Södra sjukvårdsregionen (SSR) solidariskt finansierad verksamhet för regionerna Blekinge, Kronoberg, Skåne och södra Halland.

Vår arbets- och omgivningsmiljö är viktig riskfaktor för en rad olika sjukdomar ex. sjukdomar i hjärt- och kärlsystemet, cancer, nervsystemets sjukdomar, luftvägssjukdomar, belastningssjukdomar och psykisk ohälsa. Vårt huvuduppdrag är att vara en expertinstans för bedömning av samband mellan exponering i arbets- eller omgivningsmiljö och deras negativa hälsoeffekter. Vi identifierar, bedömer och förebygger hälsorisker i arbetsmiljön och omgivningsmiljön.

Arbetet bedrivs både personcentrerat genom patientmottagning och strukturellt då vi arbetar med kunskapsspridning genom utbildningar, rapporter, faktablad och vår hemsida. AMM Syd har nära samarbete med Lunds universitet och Lunds tekniska högskola. Samarbetet är avgörande för att vi ska kunna upprätthålla den spetskompetens som behövs för att kunna vidmakthålla vår expertfunktion.

Händelser / aktiviteter

Under 2023 har fokus legat på omvärldsspaning för att identifiera våra avnämares behov och anpassa verksamheten utifrån detta. Åtgärdsförslag har tagits fram som bland annat innehåller strategier för utökad kommunikation med patienter via 1177, ökad tillgänglighet med hjälp av knappvalstelefoner, riktade insatser mot företagshälsovård och primärvård samt efterfrågade utbildningar.

Ett av AMM Syds uppdrag är att vara ett lättillgängligt kunskapscentrum för arbets- och miljörelaterade frågor. Vi erbjuder såväl professionen som allmänheten möjligheten att ställa frågor till oss och bistår med riskbedömningar. Ett exempel är den hjälp som AMM Syd bistod Miljöförbundet Blekinge Väst och företagshälsovården med då färjan Marco Polo gick på grund i Blekinges skärgård under hösten. AMM Syd uttalade sig också i media om risker för boenden i de drabbade kustområdena. Under slutet av året inkom även en mängd frågor från allmänheten med anledning av Högsta domstolens dom om PFAS. Många boende i Ronneby kommun hörde av sig till AMM Syd gällande tidigare analysresultat av PFAS eller för att efterfråga möjligheten till analys av PFAS i blod.

AMM Syd utgör en expertinstans för sambandsbedömning mellan exponering i arbetsmiljö/omgivningsmiljö och hälsoeffekter. Under året har utveckling av diagnostik skett genom införande av ny lungfunktionsundersökning och implementering av bedömningsmetod för axelbesvär. Vi har genomfört riktade utbildningsinsatser gentemot ST-läkare i allmänmedicin samt psykologer under praktisk tjänstgöring i SSR. Under året anordnades även en informationsdag för arbetsmiljöspecialister där vi informerade om mätinstrument, analyser, utbildningar och resultat från forskningsprojekt. Under 2023 startades även en lärokännasatsning mot miljöförvaltningarna inom SSR för att öka kännedomen om AMM Syds miljömedicinska kompetens samt få information om vilka frågor kommunerna själva brottas med. AMM Syd arrangerar årligen breda kurser gentemot olika aktörer. Under 2023 hölls 11 kurser och ett nytt arbetssätt att utvärdera kursernas preventiva effekt infördes.

I AMM syds uppdrag ingår att provta och analysera skadliga ämnen i arbets- och omgivningsmiljön. Under året har en ny metod avseende mätning av platinainnehållande cytostatika på ytor i arbetsmiljön introducerats och ny och förfinad apparatur för metallanalys har införskaffats.

En viktig del av verksamheten är prevention utifrån till exempel kemiska arbetsmiljörisker, miljömedicin, ergonomi, fysikaliska exponeringar och arbetsorganisation. Under året har vi bland annat haft fokus på olika exponeringar i återvinningsbranschen. Vi har även studerat brandmäns, asfaltsläggares och lokalvårdares arbetsmiljö samt deltagit i samarbetsprojekt avseende bildskärmsarbete samt hur belysning kan påverka arbetsmiljön vid nattarbete. Flera projekt har direkt genererat praktiska kliniska tillämpningar i form av nya analys- och provtagningsmetoder medan andra lagt grunden till rådgivning gällande arbetssätt och skyddsåtgärder.

Utmaningarna under året

Arbets- och miljömedicin är ett stort och komplext område där den stora utmaningen är ta morgondagens yrkesskador och miljöproblematik i beaktning. Verksamhetsområdet är litet och ska samtidigt täcka upp med en bred kompetens bland medarbetarna.

En viktig åtgärd och utmaning under 2023 har varit genomlysningen av vårt utbud på AMM Syd för att bättre matcha avnämarnas behov på utbildningar, laboratorieanalyser, vilka patienter och preventiva åtgärder ska vi fokusera på. Var gör vi mest nytta? Organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA) är ett område med stora behov, som AMM Syd valt att satsa på. Våra nyligen tillkomna universitetssjukvårdsutrymmen har möjliggjort att mer preventiva insatser i detta ämne. Samtidigt är detta ett potentiellt stort område för en liten klinik.

AMM Syd ser stora behov av att kommunicera elektroniskt med både regionala och privata aktörer i hela Södra sjukvårdsregionen, men där det brister i att de olika IT-systemen som inte ”pratar” med varandra. Detta omöjliggör och skapar hinder för samarbete och utveckling.

Bemanningen under året

Sedan sommaren 2023 har AMM Syd haft verksamhetschef och enhetschefer med tillsvidareuppdrag på sina positioner, detta efter två år med tillförordnande positioner. Personalerörligheten har som tidigare år, varit låg under 2023. Under året har en specialistläkare men erfarenhet av OSA rekryterats. Även en medicinsk sekreterare har rekryterats. Vid utgången av 2023 hade AMM Syd 51 medarbetare varav de större yrkeskategorierna är medicinska sekreterare, sjuksköterskor, läkare, sjukhuskemister, fysioterapeuter och biomedicinska analytiker.

Strax över 20 av AMM Syds 51 medarbetare är regelbundet aktiva inom forskning och utveckling. Problem som har identifierats via det kliniska arbetet kan drivas vidare i forskningsprojekt och den nya kunskapen kan sedan återföras AMM Syds avnämare genom verksamhetens kunskapsspridande uppdrag. Större delen av forskningsprojekten sker i samarbete med Lunds universitet med medel från externa finansiärer. Mindre projekt utförs även med solidariska medel genom att arbetstid upplåts för medarbetare som ges möjlighet att utföra mindre undersökningar.

Ekonomiredovisning av den gemensamma verksamheten

Tabell 1: AMM Syds ekonomiska resultat 2023

Resultatrapport totalt, tkr	Budget	Utfall
A. Intäkter produktion	2 750	2628
B. Intäkter övrigt - solidarisk finansiering	47 885	47 885
B. intäkter övrigt - övrigt	7 949	8 227
Summa Intäkter	58 584	58 740
C. Kostnader personal	-38 770	-37 493
D. Kostnader produktion	-2 127	-1 664
E. Kostnader övrigt	-16 694	-16 926
F. Kostnader Avskrivningar och ränta	-993	-895
Summa kostnader	-58 584	-56 977
Resultat	0	1 763

Arbets- och miljömedicin Syd har 2023 en omsättning på 57 Mkr med ett resultat på +1,8 Mkr. Intäkter följer i stort sett budgeten medan kostnaderna har varit något lägre än budget. För kostnader för personal finns en avvikelse på +1,3 Mkr. Avvikelsen beror på vakanser, sjukfrånvaro samt kostnadsfördelning då medarbetare arbetet i externa projekt.

Kommunikation - hur har vi nått ut?

De fysiska mötena är alltid viktigast för vår verksamhet, där skapar vi förtroende och delar kunskap. Förutom de fysiska mötena utgör AMM Syds hemsida navet i den externa kommunikationen. Därtill är AMM Syd delaktiga i andra, mer specialiserade hemsidor, såsom *FHVmetodik* och *JobbaFrisk*. *FHVmetodik* är ett samarbete mellan Sveriges arbets- och miljömedicinska kliniker. Avsikten är att tillgängliggöra metoder för god företagshälsovård. *JobbaFrisk* syftar till att sprida kunskap som främjar ett hållbart arbetsliv för unga.

Vid stora miljöhändelser är det vanligt att media söker oss för intervjuer, vilket speglar det förtroende som finns för oss i samhället och den expertkunskap vi innehar. Trycksaker spelar också en roll i vår externa kommunikation. Under 2023 producerade och distribuerade vi flertalet trycksaker, såsom tex faktablad, foldrar och broschyrer i syfte att sprida information och kunskap.

2017-10-04

Uppdragsbeskrivning Arbets- och miljömedicin Syd

Huvuduppdrag

Arbets- och miljömedicin Syd ska utgöra en expertinstans för bedömning av **samband** mellan exponering i arbetsmiljö/omgivningsmiljö och negativa hälsoeffekter. Verksamheten skall dessutom bistå med expertis vid riskbedömning, initiera prevention och sprida kunskap inom det arbets- och miljömedicinska området.

Uppdraget innefattar följande:

1. **Att förebygga** arbetsmiljörelaterad ohälsa genom utbildning, rådgivning och riskbedömningar för enskilda arbetstagare, arbetsplatser, företagshälsovård, primärvård, specialistvård, arbetsmarknadens parter och myndigheter med huvudsakligt fokus på biologiska, kemiska, fysikaliska, ergonomiska och arbetsorganisatoriska riskfaktorer.
2. **Att förebygga** ohälsa relaterad till omgivningsmiljön genom att bistå kommuner och länsstyrelser med expertkompetens avseende biologiska, kemiska och fysikaliska riskfaktorer.
3. **Att utreda** enskilda patienter eller grupper med misstänkt arbets- eller miljörelaterad ohälsa. Patienten ska företrädesvis vara medicinskt basutredd och fokus ligger på bedömning av samband mellan exponering och besvär.
4. **Att provta och analysera** ämnen i arbetsmiljö eller omgivningsmiljö för bestämning och bedömning av hälsoskadlig exponering. Vid behov utveckla befintlig eller ny metodik för skadliga ämnen. Upprätthålla kompetens om olika ämnens skadliga hälsoeffekter.
5. **Att initiera forskning och utveckling kring aktuella** arbets- och miljömedicinska frågeställningar där kunskapsläget är otillräckligt.

Deluppdrag

- A. Årligen arrangera informationsträffar hos samtliga huvudmän.
- B. Bedriva kompetensutveckling relaterad till verksamheter hos samtliga huvudmän.
- C. Utgöra stöd för rådgivning och remissinstans för vården, i enlighet med specificering under huvuduppdraget

Uppföljning

Uppföljning görs årligen och rapporteras genom verksamhetsberättelsen. I denna redovisas hur uppdragen uppfyllts med samma rubricering som i ovanstående uppdragsbeskrivning. I den mån uppdragen kan kvantifieras ska detta redovisas per huvudman inom Södra sjukvårdsregionen. Verksamhetsberättelsen bör avslutas med en kort beskrivning av möjligheter och risker framöver.

Verksamhetens kostnader och intäkter med specificering av den solidariska finansieringen ska redovisas.

Verksamhetsberättelsen skickas till Södra Regionvårdsnämndens kansli senast den 28/2.

Medicinsk service

Arbets- och miljömedicin Syd

223 81 LUND

Tel: 046-17 31 85

E-post: amm@skane.se